

BIULETYN SAMORZĄDOWY Gminy Bystra-Sidzina

bezpłatny miesięcznik

www.bystra-sidzina.pl

Nr 2(60) luty 2017, ISSN 2353-3803

nakład 1 000 egz.

W numerze m.in.:

Gmina Bystra-Sidziana dba o naszych najmłodszych. Z myślą o ich wszechstronnym rozwoju oraz zagospodarowaniu czasu wolnego z powodzeniem realizuje projekty "Jeżdżę z głową", "Już pływam" oraz "Szkolne Kluby Sportowe". Szczegóły na str. 6 i 7

Dobiegły końca tegoroczne ferie. W biuletynie prezentujemy podsumowanie zajęć, jakie zostały zorganizowane dla dzieci na czas zimowego wypoczynku przez instytucje kultury w naszej gminie. Szczegóły str. 8

Rok 2017 pod względem organizowanych w Gminie Bystra-Sidzina imprez kulturalnych zapowiada się bardzo intensywnie. Prezentujemy całoroczny plan, gdzie z pewnością każdy znajdzie coś interesującego. Szczegóły na str. 10

Zakończył się remont ogrodzenia na cmentarzu komunalnym w Bystrej Podhalańskiej. Zakres prac oraz bardziej szczegółowe informacje na str. 3

Złoty Jubileusz Koła Gospodyń Wiejskich w Bystrej Podhalańskiej

W 1967 roku, z inicjatywy pani Krystyny Kłapa, powstało w Bystrej Podhalańskiej Koło Gospodyń Wiejskich. Uroczyste obchody 50-lecia działalności świętowano 27 stycznia. Więcej informacji na str. 5

„SKANSENOVA” - projekt zakończony sukcesem

W połowie lutego 2017 r. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego podjął decyzję o dofinansowaniu projektu, w ramach którego realizowane będzie przedsięwzięcie „SKANSENOVA - systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu”. Decyzja ta niesie ze sobą korzyści dla Skansenu w Sidzinie. Więcej informacji na str. 4

Informacja Wójta Gminy Bystra-Sidzina

o pracy w okresie od 16 stycznia 2017 r. do 15 lutego 2017 r.

W wymienionym okresie wydano 12 zarządzeń, w tym: 3 zarządzenia w sprawie zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na 2017 rok oraz 4 zarządzenia w sprawie zmian w planie finansowym budżetu Gminy Bystra-Sidzina na 2017 rok.

1. Upoważnienia Dyrektora Zespołu Szkół im. św. Jana Kantego w Bystrej Podhalańskiej oraz Dyrektora Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej do zaciągnięcia zobowiązania finansowego przekraczającego rok budżetowy 2017;

2. Powołania zespołu do redagowania Biuletynu Informacyjnego Gminy Bystra-Sidzina oraz przydziału

kompetencji i obowiązków w tym zakresie.

3. Powołania Komitetu Rewitalizacji dla Gminy Bystra-Sidzina.

4. Odwołania członka Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Bystra-Sidzina.

5. Ustalenia norm przydziału środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz środków czystości dla pracowników obsługi Urzędu Gminy Bystra-Sidzina oraz pracowników administracji. (M.G.)

ZEBRANIA WIEJSKIE

Zebrania wiejskie, zwołane przez sołtysów Gminy Bystra-Sidzina, odbędą się:
w sołectwie **Sidzina w dniu 12 marca 2017 r. o godz. 12.00** w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Sidzinie - sala posiedzeń,
w sołectwie **Bystra Podhalańska w dniu 19 marca 2017 r. o godz. 12.00** w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Bystrej Podhalańskiej - sala posiedzeń.

Relacja z XXIII sesji Rady Gminy Bystra-Sidzina

XXIII sesja Rady Gminy Bystra-Sidzina odbyła się 9 lutego w Sali Obrad Urzędu Gminy w Bystrej Podhalańskiej. Jednym z punktów sesji była ocena stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Bystra-Sidzina na podstawie analizy przedstawianej przez Komisariat Policji w Jordanowie za rok 2016.

Według danych analizy w 2016 roku na terenie działania komisariatu w Jordanowie wszczęto ogółem 209 postępowań (więcej niż w 2015 roku); nastąpił wzrost przestępstw stwierdzonych w porównaniu do roku 2015. Jeśli chodzi o wykrywalność ogólną przestępstw, to nastąpił mały spadek w porównaniu do roku 2015. W 2016 roku wszczęto 26 postępowań w Bystrej Podhalańskiej i 28 postępowań w Sidzinie, w tym w Bystrej Podhalańskiej zatrzymano 4, a w Sidzinie 6 nietrzeźwych kierujących. W Bystrej Podhalańskiej wszczęto 6 postępowań, a w Sidzinie 2 dotyczących kradzieży z włamaniem. Na terenie gminy wszczęto 2 postępowania w sprawie zniszczenia mienia. W 2016 roku na terenie gminy stwierdzono 56 przestępstw, w tym 26 przestępstw w Bystrej Podhalańskiej i 27 przestępstw na terenie Sidziny, w tym 4 przypadki kradzieży mienia i 9 przypadków kradzieży z włamaniem. W ubiegłym roku komisariat policji odnotował 233 interwencje w Bystrej Podhalańskiej i 234 interwencje w Sidzinie. Największą grupę wykroczeń stanowiły wykroczenia drogowe (40 wykroczeń). W Bystrej Podhalańskiej stwierdzono 14

przypadków spożywania alkoholu w miejscu niedozwolonym i 10 przypadków w Sidzinie. Siedem przypadków dotyczyło zakłócenia spokoju i porządku publicznego. Na terenie Gminy Bystra-Sidzina stwierdzono 23 wypadki i kolizje drogowe.

Podsumowując, Podkomisarz Mirosław Szczurek stwierdził, że rok 2016 był w zasadzie rokiem bezpiecznym. Poinformował również o możliwości zgłaszania miejsc niebezpiecznych w Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa, która stanowi platformę wymiany informacji pomiędzy Policją a społeczeństwem. Jest ona narzędziem informatycznym, pozwalającym Policji na czytelne przedstawienie społecznościom lokalnym skali i rodzaju zidentyfikowanych zagrożeń oraz umożliwiającym mieszkańcom sygnalizowanie miejsc zagrożonych, podlegających sprawdzeniu przez Policję. Krajowa Mapa Zagrożeń dostępna jest na stronie internetowej komendy policji.

Podczas XXIII sesji podjęto uchwały w sprawach:

1. uchwalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Bystra-Sidzina”

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej to dokument strategiczny, którego celem jest określenie wizji rozwoju gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Dokument ma za zadanie przede wszystkim podnieść efektywność energetyczną Gminy. Opracowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej pozwoli Gminie Bystra-Sidzina na

pozyskanie dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

2. uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bystra-Sidzina

Przystąpienie do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bystra - Sidzina jest realizowane na indywidualne wnioski mieszkańców

3. projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego wprowadzonego ustawą Prawo oświatowe,

Z dniem 1 września 2017 roku każda 6-letnia szkoła podstawowa, działająca na podstawie ustawy o systemie oświaty, z mocy ustawy przekształca się na 8-letnią szkołę podstawową, a gimnazja ulegają likwidacji poprzez wygaszanie. W przypadku, gdy likwidowane gimnazjum jest w zespole, w którym jest tylko gimnazjum i szkoła podstawowa, to zespół ten przekształca się z mocy ustawy w 8-letnią szkołę podstawową.

4. udzielenia pomocy finansowej na zadania o charakterze celu publicznego - ochrona środowiska dla Powiatu Suskiego,

Rada Gminy wyraziła zgodę na udzielenie dotacji celowej dla powiatu Suskiego w kwocie 23.000 zł z przeznaczeniem na unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z nieruchomości położonych na terenie Gminy Bystra-Sidzina.

5. zawarcia umowy dzierżawy nieruchomości, części

działki ewid. 1205/7 w Bystrej Podhalańskiej,

Rada Gminy wyraziła zgodę na dzierżawę części działki nr 1205/7 pani Roksanie Maciaszek - Kulka na okres 10 lat.

Rada podjęła również uchwałę w sprawie zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na 2017 rok oraz wprowadziła zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bystra-Sidzina na lata 2017-2022.

Podczas sesji przedstawiono sprawozdania z działalności stałych komisji i realizacji planu pracy Rady za rok 2016 oraz uchwalono ramowy plan pracy Rady i Komisji na rok 2017.

Podczas sesji głos zabrał również Radny Rady Powiatu pan Marek Drobny, przedstawiając bieżące informacje z działalności Starostwa Powiatowego oraz Rady Powiatu. Poinformował, że zostanie wykonane pełne oznakowanie przejazdów kolejowych na drodze 1684 oraz uzupełnienie oznakowań z drogami gminnymi. W dalszym ciągu kontynuowane są prace w celu finalizowania zlecenia dotyczącego zaprojektowania i uzyskania pozwolenia na budowę przepustu na Roli Kojsowej. W ramach uchwalonego budżetu na 2017 r. Skansen w Sidzinie otrzymał dotację w kwocie 7000 zł. Radny nadmieniał, że siedziba Starostwa znajduje się już w jednym punkcie, na ul. Kościelnej i najprawdopodobniej będzie tam również utworzone biuro paszportowe. Poinformował także o planowanych pracach przy modernizacji bazy danych ewidencji gruntów i budynków na terenie Gminy Bystra-Sidzina. (A.N.)

Remont ogrodzenia na cmentarzu komunalnym w Bystrej Podhalańskiej

W drugim półroczu 2016 roku przeprowadzono remont części ogrodzenia Cmentarza Komunalnego w Bystrej Podhalańskiej. Prace remontowe były prowadzone po stronie południowej i wschodniej cmentarza, gdzie znajduje się ogrodzenie z segmentów stalowych na podmurówce z kamienia piaskowca.

Segmenty stalowe oraz bramy zostały w całości zdemontowane i poddane czyszczeniu poprzez piaskowanie, kąpiel czyszcząca oraz zabezpieczone antykorozyjnie i cynkowanie, a następnie pomalowanie proszkowo na kolor czarny.

Słupki ogrodzeniowe oraz podmurówka wraz z daszkami z piaskowca zostały oczyszczone, a następnie zakonserwowane odpowiednimi preparatami.

Konserwacja elementów stalowych została wykonana przez specjalistyczną firmę.

Prace związane z oczyszczeniem i konserwacją elementów z kamienia, a także demontaż i montaż elementów stalowych, zostały wykonane przez

pracowników gospodarczych Urzędu Gminy Bystra Sidzina.

Zakupiono również siatkę ogrodzeniową, która zostanie założona w 2017 r. od północnej strony cmentarza. Całość kosztów poniesionych podczas tej inwestycji opiewa na 19 tys. zł.

Zakres prac obejmuje około 220 mb ogrodzenia. Przeprowadzona inwestycja zapobiega zniszczeniu elementów stalowych i murków piaskowca oraz znacznie poprawiła estetykę cmentarza (M.J.)

"SKANSENOVA" nasz sukces

15 lutego 2017 r. Pan Premier Piotr Gliński, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, podjął decyzję o dofinansowaniu 13 projektów złożonych do II konkursu w ramach VIII osi priorytetowej Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.

Jednym z projektów jest przedsięwzięcie pn. „SKANSENOVA - systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu”, którego jednym z partnerów jest Skansen w Sidzinie-MKL.

SKANSENOVA to cykl zadań inwestycyjnych, które realizowane są wspólnie przez 8 partnerów projektu:

- Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu - partner wiodący projektu
- Muzeum Okręgowe w Tarnowie
- Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów
- Muzeum - Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i zamek Lipowiec
- Muzeum - Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyicy Górnej
- Skansen w Sidzinie - Muzeum Kultury Ludowej
- Skansen Drewnianego Budownictwa Ludowego - część Muzeum Regionalnego PTTK w Dobczycach,
- Małopolski Instytut Kultury w Krakowie.

Projekt zakłada uzyskanie następujących rezultatów:

- 104 - liczba zabytkowych obiektów kubaturowych, w stosunku do których nastąpi przeprowadzenie procesu inwestycyjnego, w tym 4 translokowane,
- 80 - liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- 8 - liczba zmodernizowanych wystaw stałych,
- 32 000 - wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w muzeach.

Całkowity koszt inwestycji to ponad 13,6 mln zł, kwota dofinansowania z UE: 9.119.674,31 zł

W odniesieniu do Skansenu w Sidzinie-MKL przeprowadzone zostaną inwestycje:

- prace remontowo-konserwatorskie (wymiana pokryć dachowych na dwóch obiektach, impregnacja i konserwacja jednego obiektu, wymiana okien w jednym obiekcie, wypełnienie i pomalowanie szpar w jednym obiekcie, itp.),
- budowa systemu SSWiN (system alarmowy) oraz systemu CCTV (system monitoringu wizyjnego),
- zakup wyposażenia multimedialnego, dzięki któremu przestrzeń skansenowska zostanie zaaranżowana pod kątem:
 - stworzenia multimedialnego muzeum historii regionu (w Chałupie Anny Kozioł),
 - stworzenia i przedstawienia za pomocą multimedialnych codziennego życia w gospodarstwie na przełomie XVIII-

XIX wieku (w Chałupie Banasika),

- wykorzystania nowoczesnej techniki wizualizacji do przedstawienia procesu obróbki 1lnu - dawnego zajęcia mieszkańców od XV do XX wieku (w Chałupie Wójta Maja).

Przy wsparciu Małopolskiego Instytutu Kultury partnerzy projektu stworzyli zintegrowany program kulturalno-edukacyjny oraz wspólną ofertę (program znaczkowy, konferencje i seminaria, edukacyjna książeczka dla dzieci, cykl zajęć „w szkole dawnych zawodów”, czasowe wystawy objazdowe, cykl atrakcyjnych imprez kulturalnych, aplikacja mobilna dot. zwiedzania obiektów, pokazy i warsztaty etno-dizajn, warsztaty live action role-playing w strefach etno, imprezy z udziałem grup rekonstrukcji historycznej). Działania te połączą muzea długoterminową więzią współpracy. Otrzymane wsparcie jest wynikiem wielomiesięcznej pracy, która rozpoczęła się w listopadzie 2015 r. Przez cały rok 2016 trwały zintensyfikowane prace nad zgromadzeniem, opracowaniem i dostosowaniem niezbędnej, bardzo rozbudowanej dokumentacji projektowej, często wiążące się z udziałem w konsultacjach. Każdy z partnerów przygotowywał stosowny zestaw dokumentów (m.in. program konserwatorski, analizy rynku, dokumentację przetargową, preliminarze kosztów i harmonogramy). Konieczne było również uzyskanie stosownych zezwoleń, m.in. z wydziału budownictwa i architektury Starostwa Suskiego oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie.

Dnia 7 października 2016 r. złożono całościowy wniosek wraz z dokumentacją do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach ubiegania się o pomoc ze środków POiŚ. W styczniu 2017 r., po ocenie merytorycznej I stopnia, złożono uzupełnienia do wniosku, dotyczące wpływu projektu na podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu - poprawki były nieznaczne.

Inwestycje są wielką szansą dla Skansenu, jako że z jednej strony pomogą zabezpieczyć dziedzictwo, którego spadkobiercami jesteśmy wszyscy, a z drugiej strony pozwolą stworzyć unikatową w naszym regionie ofertę dla odwiedzających w postaci multimedialnego muzeum. Realizacja projektu SKANSENOVA niesie za sobą szereg korzyści, nie tylko dla Skansenu, ale i dla całej naszej społeczności gminnej.

Jubileusz 50-lecia Koła Gospodyń Wiejskich w Bystrej Podhalańskiej

W niedzielę, 29 stycznia 2017 r., Koło Gospodyń Wiejskich z Bystrej Podhalańskiej świętowało jubileusz 50-lecia działalności. Obchody rozpoczęły się o 11.00 mszą św. w kościele p.w. św. Marcina, następnie uroczystość przeniosła się na salę OSP w Bystrej Podhalańskiej. Gośćmi honorowymi byli: wieloletnia przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich, pani Stanisława Maciaszek, wójt Gminy Bystra-Sidzina, Stanisław Tempka, proboszcz parafii p.w. św. Marcina w Bystrej Podhalańskiej, ks. Adam Byrski oraz Przewodniczący Rady Gminy, pan Jan Motor. Na ręce przewodniczącej Koła Gospodyń Wiejskich, pani Janiny Szewczyk, zaproszeni Goście złożyli gratulacje, podziękowania i życzenia dalszych sukcesów. Wśród nich był: Wójt Gminy Bystra-Sidzina, Stanisław Tempka oraz Przewodniczący Rady Gminy, pan Jan Motor, Prezes Stowarzyszenia „Tradycja i Natura” pani Janina Totoś, wraz z panią Marią Basiura. Gratulacje składała także Dyrektor Zespołu Szkół w Bystrej Podhalańskiej, pani Ewa Stokłosa oraz wicedyrektor pani Izabella Targosz, Dyrektor Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej, pani Maria Drobna, a także pan Krzysztof Drobny, w imieniu OSP w Bystrej Podhalańskiej. Kolejnym punktem uroczystości były występy dzieci z Zespołu Szkół oraz pań

z Koła Gospodyń.

Nie zabrakło także toastu oraz jubileuszowego tortu.

Członkinie Koła Gospodyń na okazję jubileuszu przygotowały prezentację z działalności na przestrzeni ostatnich 50-ciu lat, którą można obejrzeć na gminnej stronie internetowej: <http://bystrasidzina.pl/aktualnosci/50-lat-kola-gospodyn-wiejskich-w-bystrej-podhalanskiej>

Podsumowanie projektu "Jeżdżę z głową"

Zakończyła się druga edycja programu „Jeżdżę z głową”, realizowanego przez Gminę Bystra-Sidzina, który miał na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w ramach zajęć pozalekcyjnych.

Całkowity koszt realizacji projektu wyniósł 19 722,12 zł, w tym: z Województwa Małopolskiego otrzymaliśmy wsparcie finansowe w kwocie 5 800,00 zł. Wkład własny gminy – 13 922,12 zł (w tym wpłaty rodziców 1200,00zł).

Wyjazdy odbywały się w okresie ferii zimowych od 30.01.2017 r. do 09.02.2017 r. W projekcie wzięło udział 40 uczniów ze Szkół Podstawowych. Zajęcia skierowane były do uczniów zaczynających przygodę z narciarstwem po raz pierwszy. Każdy z uczniów spędził na stoku narciarskim 16 godzin. W czasie zajęć uczestnicy projektu, poza zdobywaniem podstawowych umiejętności jazdy na nartach, poznawali zasady bezpiecznego korzystania ze stoków narciarskich oraz udzielania pomocy. Nauka jazdy na nartach odbywała się pod okiem instruktorów narciarstwa w czterech grupach. Po czterogodzinnych zajęciach uczniowie wspólnie z opiekunami mogli rozgrzać się ciepłą herbatą. Analizując i oceniając stopień realizacji celów zadania można stwierdzić, iż zostały one w pełni osiągnięte. Uczestnicy projektu potrafią bezpiecznie poruszać się na nartach po trasach oznaczonych kolorem niebieskim i czerwonym, czerpiąc przy tym dużo radości z tej aktywnej formy spędzania wolnego czasu. Znają także zasady bezpiecznego korzystania ze stoków narciarskich.

Można stwierdzić, iż uczniowie opanowali na dobrym poziomie podstawowe elementy techniki jazdy na nartach, co w przyszłości pozwoli im na dalsze samodzielne już doskonalenie, z zachowaniem elementarnych zasad bezpieczeństwa. Po cyklu zajęć na stoku uczniowie potrafią dostrzec wartości zdrowotno – rekreacyjne, jakie przynosi aktywne spędzanie czasu wolnego na świeżym powietrzu, w bezpośrednim kontakcie z przyrodą. Realizowany program z całą pewnością zaszczepił wśród uczniów zainteresowanie „białym szaleństwem” i aktywnymi formami spędzania wolnego czasu. (B.C.)

„Szkolne Kluby Sportowe” w Bystrej Podhalańskiej i Sidzinie

Gmina Bystra-Sidzina zakwalifikowała się do realizacji projektu Małopolskiego Szkolnego Związku Sportowego pn: „Szkolny Klub Sportowy”. Projekt realizowany jest na zlecenie Ministra Sportu i Turystyki. Skierowany jest on do uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, bez względu na wiek, płeć oraz sprawność fizyczną i ma na celu umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej, realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole 2 razy w tygodniu po 60 minut dla każdego uczestnika, w grupach 15-20 osobowych. Istotnym założeniem programu jest systematyczność i różnorodność zajęć, dających możliwość uprawiania wielu dyscyplin sportowych.

Termin realizacji obejmuje dwie edycje:

- wiosenna od 13.02.2017 do 30.06.2017 r.
- jesienna od 1.09.2017 do 15.12.2017 r.

W Zespole Szkół w Bystrej Podhalańskiej utworzone zostaną 4 grupy 15-osobowe, w Zespole Szkół w Sidzinie dwie grupy również 15-osobowe. (B.C.)

„Czytelnik Roku 2016” - konkurs rozstrzygnięty

2 i 3 lutego w Bibliotece Publicznej w Bystrej Podhalańskiej odbyło się uroczyste wręczenie nagród książkowych i dyplomów za konkurs:

„Czytelnik roku 2016”. Komisja nagrodziła tych czytelników, którzy przeczytali co najmniej 50 książek w ciągu roku. Średnia liczba przeczytanych w ciągu roku pozycji waha się od 70 do nawet 100 książek. W kategorii dla dzieci i młodzieży zwyciężyło 15 osób. W kategorii dla dorosłych mianem „Najlepszego Czytelnika Roku” uhonorowano również 15 osób.

Wyniki konkursu w kategorii: dzieci i młodzież przedstawiają się następująco:

Weronika Kaczmarczyk, Justyna Ryś, Kinga Siepak, Natalia Hajos, Kamila Maciaszek, Paulina Maciaszek, Oliwia Hajos, Szymon Sroka, Natalia Mikołajczyk, Ola Mikołajczyk, Paulina Kulka, Melisa Różycka, Jakub Główka, Karol Marfiak.

Najmłodszym Czytelnikiem Roku 2016 została Melisa Różycka.

Wszystkim laureatom serdecznie gratulujemy. (G.S.)

"Już pływam" - nauka i doskonalenie pływania dla uczniów szkół podstawowych

Gmina Bystra-Sidzina od 2009 r. z sukcesami realizuje projekt „Już pływam”. Również w tym roku zakwalifikowała się do realizacji projektu Województwa Małopolskiego, mającego na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży. Zajęcia z instruktorem, pod nadzorem ratowników i opiekunów, prowadzone będą od 25 marca 2017 r. do 27 maja 2017 r. na Krytej Pływalni w Suchej Beskidzkiej.

Realizacja projektu wiąże się z popularyzacją zdrowego stylu spędzania wolnego czasu. Uczestnictwo w kursie będzie okazją do poprawy kondycji i podniesienia ogólnej sprawności fizycznej uczniów. Młodzież zostanie zachęcona do aktywnego spędzania wolnego czasu na basenie. Sportowa rywalizacja będzie także okazją do wyłowienia sportowych talentów.

Całkowita wartość projektu w gminie Bystra-Sidzina wynosi 32 418,72 zł, w tym kwota pomocy finansowej Województwa Małopolskiego wynosi 9 700,00 zł. Pozostały wkład finansowy zabezpiecza gmina oraz rodzice dzieci biorących udział w projekcie. (B.C.)

FERIE ZIMOWE W NASZEJ GMINIE - podsumowanie

Podczas ferii zimowych w zajęciach zorganizowanych przez Środowiskową Świetlicę Socjoterapeutyczną w Bystrej Podhalańskiej, wzięło udział 238 dzieci z Bystrej Podhalańskiej i z Sidziny. Warto nadmienić, że w zajęciach uczestniczyły również dzieci z Krakowa, wypoczywające na terenie naszej Gminy. Bogata oferta i różnorodna tematyka przyciągnęła wielu zwolenników zajęć, zarówno tych łatwych jak i wymagających większego zaangażowania i precyzji. Dzieci rozwijały swoje zdolności, a także zdobywały nowe umiejętności i doświadczenia. Największym powodzeniem cieszyły się zajęcia kulinarne pt. „Pizza wg mojego przepisu”, gdzie odnotowano 38 uczestników. Natomiast ze względu na niesprzyjające warunki atmosferyczne w ognisku na terenie Skansenu w Sidzinie wzięło udział 11 osób.

Tak atrakcyjne i pełne wrażeń ferie nie mogłyby się odbyć bez gości, sponsorów oraz współpracy zaprzyjaźnionych jednostek. Za pomoc w zorganizowaniu zajęć wychowawca, dzieci oraz rodzice składają podziękowania: pani Rozalii Stramek, panu Tadeuszowi Uczniakowi, pani Annie Nieużytek, panu Marcinowi Blachutowi oraz OSP w Bystrej Podhalańskiej, firmom Trak-Pol Adam Gałka, Raptrans Bronisław Rapacz, Stolarstwo Przemysław Marszałek, a także Hurtowni Maja, Piekarni Precel, Zarządowi Parku Wodnego w Krakowie,

Za nami dwa tygodnie ferii zimowych, podczas których nie było dnia, aby GOKPTiS i Biblioteka Publiczna w Sidzinie odpoczywała. Przeciwnie - codziennie działała na "pełnych obrotach". Dzieci, odwiedzając obydwie placówki, nie mogły narzekać na nudę i brak zajęć. Dwa tygodnie minęły nie tylko przyjemnie, ale twórczo i aktywnie. Każdego dnia odbywały się różnego rodzaju zajęcia, z których każdy mógł wybrać coś dla siebie i wesoło spędzić swój wolny czas. W programie ferii znalazło się wiele atrakcyjnych zajęć sportowych, artystycznych, kulinarnych i intelektualnych. Nawet mroź, szczypiący w uszy i nos, nie przeszkodził dzieciom, we wzięciu udziału w zabawach na śniegu zorganizowanych w Skansenie. Specjalnym gościem, który odwiedził świetlicę, była Pani Rozalia Stramek - mieszkanka Sidziny. Opowiadała dzieciom historie o życiu w Sidzinie, "jak to dawniej było w karnawale". Na koniec dzieci wspólnie z gościem przygotowały ciasto na "pyszne, mało kaloryczne faworki".

7 lutego odbyła się wycieczka do Krakowa. Uczestnicy wycieczki mieli możliwość zobaczyć "Krakowską Manufakturę Czekolady", gdzie zapoznali się z krótką historią tego słodkiego przysmaku. Nie zabrakło oczywiście degustacji i stworzenia własnoręcznie wykonanych pralinek, które dzieci zabrały do domu. Jednym z punktów wyjazdu była również projekcja filmu

Skansenowi w Sidzinie, GOKPTiS, Bibliotece Publicznej w Bystrej Podhalańskiej oraz Środowiskowej Świetlicy w Sidzinie. (A.D.)

animowanego "Sing", który nie tylko wzruszał, ale niósł ze sobą przekaz moralny.

Za liczne uczestnictwo w zajęciach, wspólnie spędzony czas i codziennie uśmiechnięte buzie dziękują opiekunowie i instruktorzy zajęć.

Skansen - kolejny sukces, kolejne wyzwanie

W styczniu 2017 r. Skansen złożył do Fundacji PZU z siedzibą w Warszawie wniosek o dofinansowanie projektu pn. „W kruszynie chleba, nawet tej najmniejszej, bajkowe prawie są czary – chleb w kulturze wsi”.

Fundacja PZU od 2004 roku realizuje działania filantropijne Grupy PZU, które są elementem jej strategii zaangażowania społecznego. Celem Fundacji jest: promowanie edukacji dzieci i młodzieży, wspieranie talentów oraz wyrównywanie szans osób z różnych względów upośledzonych, a także zwiększanie dostępu do dóbr kultury i życia społecznego, czyli szeroko rozumiany rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

Zarząd Fundacji PZU zainteresował się pomysłem przedstawionym przez Skansen w Sidzynie i udzielił dotacji na realizację zadań określonych projektem. Dzięki temu udało się pozyskać środki na realizację inwestycji, w ramach której przeprowadzone zostaną następujące przedsięwzięcia:

1. Uruchomienie młyna napędzanego kołem wodnym (z początku XX wieku) zlokalizowanego nad Potokiem Kamyckim przepływającym przez teren Skansenu,

2. Wybudowanie pieca chlebowego,

3. Zakup tradycyjnych strojów regionalnych, które wykorzystywane były podczas prac w gospodarstwie.

Inwestycja ma na celu umożliwienie poszerzenia oferty Skansenu o warsztaty pn. „od ziarenka do chleba”. Dzięki tym działaniom możliwe będzie „wskrzeszenie dawnego czasu” i przeniesienie uczestników warsztatów w odległe czasy, kiedy to w każdym domostwie unosił się zapach wyjmowanego z pieca chleba. Poprzez takie inwestycje jest szansa na odtworzenie choćby namiastki dawnych zajęć ludzi zamieszkujących nasze tereny, które wzbogacone o historię, zwyczaje i tradycje uczą szacunku do pracy, ziemi i drugiego człowieka.

Przewodnicy PTTK dzieciom - „Śladami Tadeusza Kościuszki w Krakowie”

W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Przewodników Turystycznych w Małopolsce, Samorząd Przewodników jak co roku zorganizował akcję pod nazwą „Przewodnicy PTTK dzieciom”. Przewodnicy z Koła Przewodników Turystycznych w Rabce Zdroju pani Beata Konwerska i pan Tadeusz Uczniak, dzięki uzyskanemu wsparciu Gminnego Ośrodka Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu, zorganizowali wyjazd grupy 40 uczniów z Bystrej Podhalańskiej i Sidziny do Krakowa. Opiekunami wycieczki były pani Monika Drobna oraz pani Iwona Kowalczyk.

Przewodnicy miejscy oprowadzili grupę „śladami Tadeusza Kościuszki w Krakowie”. Wędrówka rozpoczęła się na Placu Matejki, dalej ulicą Floriańską do Rynku - miejsca złożenia przysięgi Narodowi Polskiemu. Dzieci poznały zakątki w których przebywał Tadeusz Kościuszko podczas pobytu w Krakowie. Ulica Grodzką wycieczka udała się na Wawel do katedry, gdzie znajdują się cenne pamiątki po bohaterze narodowym Polski i Stanów Zjednoczonych. W Galerii malarstwa w Sukiennicach zobaczyć można było wiele pięknych obrazów w tym wspaniały obraz Jana Matejki „Bitwa pod Raclawicami”. Kolejnym punktem była wizyta u Pijarów w kaplicy Loretańskiej, gdzie poświęcona została szabla

Kościuszki. Następnie autokarem zwiedzający udali się na Kopiec Kościuszki, gdzie obejrzeli kaplicę św. Bronisławy oraz obowiązkowo weszli na Kopiec. Zobaczyć tam można było wystawę z dziejów budowy kopca.

Wyjazd ten, był bardzo dobrą okazją by utrwalić wiedzę o Tadeuszu Kościuszcze. Na zakończenie wycieczki dzieci posilone ciepłą zupą, drożdżówkami i gorącą herbatą, otrzymały upominki i jako ostatni punkt programu obejrzały film w galerii Bronowice pt. „Sing”.

Kalendarz wydarzeń kulturalnych organizowanych w gminie Bystra-Sidzina przez GOKPTiS oraz Skansen-Muzum Kultury Ludowej w 2017 roku

28 LUTEGO - Konkurs Wiedzy Ogólnej „Leonardo”

9 MARCA - Konkurs Recytatorski – eliminacje gminne szkół podstawowych.

26 MARCA - „Jarmark Wielkanocny” w Sidzinie.

KWIECIEŃ:

- Eliminacje gminne konkursu „Talenty Małopolski”.
- Konkurs Recytatorski – eliminacje gminne gimnazjum.

9 KWIETNIA - Konkurs Palm Wielkanocnych.

27 KWIETNIA - Koncert poświęcony Św. Janowi Pawłowi II.

MAJ:

- „Biwak z Piosenką Harcerską i Turystyczną”
- „XXII Sportowy Turniej Miast i Gmin 2017”

20/21 MAJA - Noc Muzeów – „Nocne zwiedzanie Skansenu w Sidzinie (przewidziane kino pod gwiazdami i inne atrakcje)

CZERWIEC:

- Rajd turystyczny dookoła gminy – Bystra Podhalańska
- Konkurs na „Wianek z ostatniego niezsporu”

1 CZERWCA - „Gminny Dzień Dziecka” – Bystra Podhalańska i Sidzina.

24 CZERWCA - „Noc Świętojańska w sidzińskim Skansenie”.

25 CZERWCA - „Czar Smaków i Czasów Minionych” w Skansenie w Sidzinie.

2 LIPCA - „Święto drzewa” – impreza cykliczna - Sidzina.

30 LIPCA - „Bystrzańska Biesiada” - impreza cykliczna – Bystra Podhalańska.

SIERPIEŃ:

- Koncert orkiestry akordeonowej z Radzyna Podlaskiego
- „Wystawa Twórczości Ludowej” – impreza cykliczna,
- Warsztaty Tradycyjnego Rzemiosła

13 SIERPNIA - „Między dawnymi a nowymi czasy” w Skansenie w Sidzinie.

27 SIERPNIA - Dożynki gminne w Bystrej Podhalańskiej połączone z obchodami Jubileuszu 25-lecia powstania Gminy Bystra-Sidzina.

WRZESIEŃ:

- Europejskie Dni Dziedzictwa w Skansenie w Sidzinie
- Rajd Turystyczny Śladami Świętego Jana Pawła II
- Dzień ziemniaka
- Konkurs plastyczny o tematyce II wojny światowej

17 WRZEŚNIA - „Dzień Pamięci Narodowej” połączony z obchodami 50-lecia Izby Pamięci w Skansenie w Sidzinie. REKONSTRUKCJA HISTORYCZNA.

22 PAŹDZIERNIKA - „Dzień Świętego Jana Pawła II” w kościele parafialnym w Sidzinie.

LISTOPAD - „Skubarki” czyli darcie pierza (dawniej popularne zajęcie w okresie jesienno-zimowym).

13 LISTOPADA - „Obchody Narodowego Święta Niepodległości” w Skansenie w Sidzinie.

GRUDZIEŃ:

- Konkurs literacki „Opowieść wigilijna”
- Konkurs „Najpiękniejsza dekoracja Bożonarodzeniowa”
- „Turniej szachowy”

10 GRUDNIA - „Jarmark bożonarodzeniowy” w Bystrej Podhalańskiej.

Bal Karnawałowy Przedszkolaków

W dniu 26.01.2017 r. odbył się bal karnawałowy w Przedszkolu Publicznym w Bystrej Podhalańskiej. Tego dnia już od rana w przedszkolu pojawiały się kolorowe postacie. Dzieci zamieniły swoje codzienne stroje w bajkowe kostiumy. W salach przedszkolnych można było spotkać wróżki, królowy, delikatne motylki, rycerzy, piratów, policjantów oraz różnych bohaterów starych i współczesnych bajek. Karnawał to radosna tradycja, dzień niezwykły dla wszystkich przedszkolaków, często wyczekiwany przez wiele tygodni, dostarczający im wielu przeżyć i radości. Niestety, dzień pełen emocji szybko dobiegł końca i teraz pozostało tylko czekać cały rok na kolejną taką zabawę. (A.K.)

Przegląd kolędniczy - podsumowanie

Gminny Ośrodek Kultury Promocji Turystyki i Sportu Bystra-Sidzina po raz kolejny przeprowadził Konkurs Kolęd i Pastorałek. W czwartek, 19 stycznia, od samego rana w remizie OSP w Sidzinie śpiewano i grano.

W konkursie wzięli udział wykonawcy wyłonieni w wyniku eliminacji szkolnych przeglądu kolędniczego. Byli to uczniowie zespołów szkół w Sidzinie i Bystrej Podhalańskiej, którzy pięknie przebrani, z instrumentami w dłoniach zaprezentowali swoje umiejętności wokalne.

Komisja była pod wrażeniem zaangażowania uczestników konkursu i postanowiła przydzielić następujące miejsca, honorowane nagrodami pieniężnymi:

kategoria soliści i duety w klasach od I do III:

I miejsce : Katarzyna Maj i Weronika Wiertelczyk (ZS w Sidzinie)

II miejsce: Karol Talapka (ZS w Sidzinie)

III miejsce: Alicja Blaszyńska (ZS w Bystrej Podhalańskiej)

kategoria grupa kolędnicza w klasach od I do III:

I miejsce: uczniowie klas 2 (ZS w Bystrej Podhalańskiej),

II miejsce: uczniowie klas 3 (ZS w Bystrej Podhalańskiej),

III miejsce: uczniowie klas 1 (ZS w Bystrej Podhalańskiej),

Wyróżnienie: uczniowie klasy 2a (ZS w Sidzinie).

kategoria soliści i duety klasy od IV do VI:

I miejsce : Natalia Maj (ZS w Sidzinie)

II miejsce: Natalia Skupień (ZS w Bystrej Podhalańskiej)

III miejsce: Joanna Palowska i Karolina Dziubek (ZS w Sidzinie)

Wyróżnienie: Katarzyna Omernik (ZS w Sidzinie).

kategoria grupa kolędnicza klasy od IV do VI:

I miejsce: uczniowie klasy 6a (ZS w Sidzinie)

II miejsce: uczniowie klasy 4b (ZS w Bystrej Podhalańskiej)

kategoria soliści gimnazjum:

I miejsce: Krzysztof Lipka (ZS w Sidzinie)

II miejsce: Katarzyna Główka oraz Mateusz Chorąży (ZS w Bystrej Podhalańskiej)

kategoria grupa kolędnicza gimnazjum:

II miejsce: uczniowie klasy 2a (ZS w Sidzinie)

II miejsce: uczniowie klasy 3a (ZS w Sidzinie)

Wyróżnienie przyznano także fenomenalnemu chórowi „EGO ET TU” i zespołowi „BY-ARTS” z Bystrej Podhalańskiej, prowadzonym przez pana Marka Kijanę. To oni oddali świetny występ w finale przeglądu.

W kolejnym dniu członkowie Komisji odbyli wizytę w przedszkolach publicznych w Sidzinie oraz w Bystrej Podhalańskiej, gdzie mogli podziwiać jak kolędują najmłodsi mieszkańcy gminy.

Nauczycielom i wychowawcom przygotowującym artystów do przeglądu należą się gratulacje i podziękowania za pracę włożoną w kształtowanie młodych talentów i podtrzymywanie tradycji kolędniczych.

Wieczór filmów prof. Krystiana Wilka

Po raz kolejny sympatyk i miłośnik Sidziny prof. Krystian Wilk umilił wieczór mieszkańcom i zainteresowanym historią miejscowości, prezentując filmy, zdjęcia i slajdy upamiętniające różne wydarzenia z historii wsi.

Można było zobaczyć dokument z 1971 roku z uroczystości otwarcia nowej szkoły - bardzo pięknej i nowoczesnej jak na tamte czasy, film z 1973 roku z poświęcenia dzwonu oraz inne, późniejsze relacje z wyjazdów, występów i uroczystości świeckich i kościelnych, w których brali udział mieszkańcy Sidziny i Bystrej Podhalańskiej zrzeszeni w Stowarzyszeniu „Tradycja i Natura”.

Prelekcja dostarczyła oglądającym wielu chwil refleksji i wzruszeń, którym trudno się oprzeć wspominając bardzo wielu ludzi, których nie ma już wśród nas, a którzy w mniejszym lub większym stopniu przyczynili się do rozwoju i rozkwitu naszej „Małej Ojczyzny”.

Musiła też pojawić się refleksja, której powodem jest nieuchronność upływu czasu i jego wpływu na każdego z nas.

Za wszystkie refleksje i wzruszenia po pokazie w imieniu zebranych podziękowała autorowi filmów pani Helena Lachner - jedna z wielu osób, które można było rozpoznać w prezentowanych filmach.

Sztuka "Zatraceniec"

18 stycznia 2017 r. Gminny Ośrodek Kultury Promocji Turystyki i Sportu Bystra-Sidzina w Sidzinie zorganizował dla mieszkańców gminy wyjazd do „Domu Ludowego” w Bukowinie Tatrzańskiej na sztukę Józefa Pitoraka pt.: „ZATRACENIEC” w wykonaniu aktorów teatru amatorskiego, laureata wielu prestiżowych nagród.

Akcja spektaklu odgrywanego w gwarze góralskiej ma miejsce w Bukowinie Tatrzańskiej, w latach 60-tych ubiegłego wieku. Tytułowy bohater - Franek Wróbel - pijaczyna i zawadiaka, swoim postępowaniem przysparza rodzinie wielu zmartwień i naraża ją na złośliwe uwagi ze strony sąsiadów. Nadchodzące Święta Bożego Narodzenia zmieniają postępowanie Franka i pokazują jego liczne perypetie, które doprowadzają go do odmiany życia. Sztuka przez cały czas trzyma widza w napięciu, w jednej

chwili bawiąc do rozpuku, by za moment wprawić we wzruszenie i głęboką zadumę.

Wszyscy uczestnicy wyjazdu bawili się przednio i zapewne każdemu z nich zapadł głęboko w pamięć przekaz moralny płynący ze sztuki.

Turniej szachowy

W pierwszy piątek ferii - 3 lutego 2017 r. odbył się Turniej Szachowy organizowany przez Skansen w Sidzinie - Muzeum Kultury Ludowej. Szachiści, którzy zmagali się ze sobą wykazali się dużym profesjonalizmem, choć jak to bywa z dziećmi - czasami mocno odbiegali myślami od szachownicy! W wyniku długich rozgrywek, wyłonieni zostali zwycięzcy:

I MIEJSCE - Nicholas Robinson

II MIEJSCE - Krzysztof Kostka

III MIEJSCE - Katarzyna Stravoravdi

IV MIEJSCE - Dawid Kostka

Uczestnicy wykazali się wspaniałą grą i zaangażowaniem, na zakończenie konkursu otrzymali

pamiątkowe dyplomy oraz nagrody rzeczowe. Ekspertem a zarazem opiekunem turnieju szachowego był pan Władysław Biedrawa. Następny konkurs szachowy w grudniu! Już dziś zapraszamy i zachęcamy do udziału.

Skansen w Sidzinie-MKL
zaprasza

Jarmark Wielkanocny

26 marca
godz. 10-13

OBOK KOŚCIOŁA PARAFIANEGO W SIDZINIE

kiermasz rękodzieła

możliwość zakupu niepowtarzalnych
ozdób i upominków świątecznych

Zapraszamy serdecznie wszystkie osoby, które chciałyby
zaprezentować swoją twórczość podczas jarmarku.

ZAPISY: pod nr tel. 501 597 208 oraz w siedzibie GOKPTIS do 20 marca

Projekt nauki gry na skrzypcach - nabór zakończony

Stowarzyszenie Gospodyń „Sidzinianki” w Sidzinie dzięki środkom, które udało się pozyskać ze Starostwa Suskiego na zadania publiczne Powiatu Suskiego w 2017 r. w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr i dziedzictwa narodowego przystępuje do realizacji projektu „Skrzypce głosem duszy – muzyka tradycją regionu”.

W ramach projektu zakupione zostaną instrumenty muzyczne, które będą wykorzystywane podczas cyklu zajęć

nauki gry na skrzypcach.

Zajęcia będą prowadzone równocześnie w Sidzinie oraz w Osielcu przez okres siedmiu miesięcy, rozpoczynając od marca 2017 r. (z przerwą w miesiącach wakacyjnych).

Ze względu na ogromne zainteresowanie, nabór uczestników został już zakończony. Wskazuje to, jak bardzo potrzebne są tego rodzaju działania.

**SKRZYPCE
- GŁOSEM DUSZY**

TRAGICZNE WYDARZENIA STYCZNIOWE 1945 ROKU W BYSTREJ

I W SIDZINIE - cz. II (ostatnia) ciąg dalszy z numeru 1(59) styczeń 2017

Ukryty w piwnicy swego domu, naprzeciw tartaku, Kazimierz Sobinek usłyszał trzy głucho strzały. Zaniepokoiło go to, bowiem widział, że tam uciekli Kojsowie. Gdy podszedł bliżej usłyszał jęknięcie. Kiedy wszedł na plac, zauważył, że Wiktor Sławiński podtrzymuje głowę Wojciecha Kojso a obok leży jego syn Władysław- ofiara niemieckiej egzekucji.

Kazimierz Sobinek chwycił Władysława pod ramiona, lecz zauważył, że głowę ma roztrzaskaną tak, że w promieniu kilku metrów są rozrzucone fragmenty mózgu a przestrelona czapka leży 5 metrów dalej. Wiktor Sławiński trzymając głowę Wojciecha Kojso, powiedział „Pan Kojso jeszcze żyje, trzeba robić sztuczne oddychanie”. Sam Sławiński miał również postrzeloną czapkę. Uniknął śmierci, bo zdążył w ostatniej chwili paść na ziemię.

Dowiedziawszy się o nieszczęściu jakie spotkało sąsiada, przybył mieszkający nieopodal Franciszek Ryś i pomógł zanieść ciało Wojciecha Kojso i syna Władysława do domu. Na ten widok żona zemdląła. Sławiński wysłał służącego po lekarza do szpitala w Bystrej. Doktor Walski, oświadczył, że jest niebezpiecznie, bo już idzie front i nie może opuścić szpitala. Lekarz i tak nie był potrzebny bo Wojciech miał przestreloną lewą rękę nad obojczykiem i ogromną ranę szarpaną do której można by wsadzić rękę, rozszarpane tętnice ale krwi już nie było widać, kiedy został przyniesiony do domu.

Uciekających pieszo przez Bystrą trzech żołnierzy SS ostrzelali, koło mostu na Bystrzance i na roli Majerzowej od strony domu Pietrasików, ludzie „nieroztropni” uważający się za partyzantów. Niemcy zapamiętali miejsca skąd byli ostrzeliwani. Wczesnym rankiem 26 stycznia dwoma samochodami ciężarowymi przybyły do Bystrej dwa plutony egzekucyjne. Jeden złożony z Niemców drugi z Ukraińskich Własowców w mundurach SS. Przed godziną 7 ostrzelali i zapalili dom Pietrasików (nr 72) zabijając Franciszka Pietrasika (ur. 13.02.1889 r.) i Bronisławę Pietrasik (ur. 07.10.1899 r.), która leżała chora i nie mogła wydostać się z płonącego domu.

Przygotowujący się do wyjścia do roboty w lesie Stefan Kulka (ur. 30.04.1903 r.) nr d. 7, wyglądał przez okno i zauważył pożar domu Pietrasików, pobudził dzieci by wstali i wyszli z domu, bo Niemcy palą. Niemal w tym momencie żołdak uzbrojony w karabin otworzył drzwi do pokoju i machając lufą karabinu nakazał, wychodzić na podwórko. Dzieci (w tym Czesława Kurzyńska) zaczęły wychodzić, ale zostały cofnięte a zabrani zostali ojciec Stefan Kulka i mieszkający u niego, przesiedleńiec, uczestnik powstania warszawskiego, oficer rezerwy Grzegorz Mściśław Kurnatowski¹ (ur. 05.10.1888 r.). Po chwili rozległy się dwa strzały. Na trawie przed domem żony i dzieci ujrzały martwe ciała swych mężów i ojca.

Niemcy udali się dwoma samochodami w kierunku Sidziny a część plutonu egzekucyjnego złożonego z Własowców powędrowała pieszo wzdłuż Bystrzanki. Gdziekolwiek zauważyli jakichś ludzi, strzelali. Tak została postrzelona w obie nogi Maria

Hodana nr d. 96 (zmarła w 2011 r.). Niewiele brakowało by było więcej ofiar, bowiem mieszkańcy roli Bachorzowej i Szewcowej słysząc strzelaninę, z ciekawości zebraли się koło domu Franciszka Dybczyka. Byli dobrze widoczni i mogli być wzięci za partyzantów. Dzięki ostrzeżeniu przez Budkę rozeszli się zanim przyszli tam Własowcy i zaczęli palić domy Dybczyka, Rysia, którym w domu na łóżku i na boisku rozpalili ognisko. Następnie podpalili dom Rączki.

Zmierzając w kierunku Sidziny, oprawcy zbierali jako zakładników każdą napotkaną po drodze osobę. Kolbami stukali w drzwi, krzycząc „Raus du verfluchter polnischer Hund” i pod eskortą wyprowadzali ludzi na drogę, by następnie zaprowadzić ich na plac przed domem Wójtowicza na Sołtystwie w Sidzynie. Wszyscy zostali zmuszeni do stania na silnym mrozie (ok. 24 0 C). Wielu było tylko w kałesonach, bez butów. Na miejsce to zostali doprowadzeni nie tylko mieszkańcy Bystrej czy Sidziny, było tam również kilku przesiedleńców. Jednym z nich był przesiedleńcy z poznańskiego z Balczewa pow. Żnin, leśniczy Kiciński, który miał być tłumaczem. Gdy był wyprowadzany przez oficera niemieckiego z mieszkania opowiedział mu o zamordowaniu w dniu poprzednim niewinnych ludzi, ojca i syna. Wskazał na drugiego przesiedleńcy również wyprowadzanego z nim Wiktora Sławińskiego², że był świadkiem tej zbrodni. W odpowiedzi Niemiec powiedział „jak będziemy wracali z Sidziny, to mi opowiesz całą historię i przebieg tego wypadku z poprzedniego dnia” i zaprowadził ich na plac przed domem Wójtowicza. Zakładników oddano pod opiekę „Ukraińców- Własowców” w mundurach SS, którzy ustawili naprzeciw nich 4 karabiny maszynowe i urągając, co chwilę powtarzali: „wsiech poliaczków wystrelać”. Kilku Ukraińców z pobliskich gospodarstw zabrało kury i w domu Staronia gotowali rosół. Wiktor Sławiński jako doświadczony żołnierz zorientował się, że jest to karna ekspedycja przeciw partyzantom w sile kompanii, poza tym był oddział ckm i bateria artylerii.

Karna ekspedycja podzieliła się na trzy części. Jedni zostali na Sołtystwie, druga część Niemców wysiadła z samochodu koło domu wójta Józefa Budy³ a trzecia pojechała dalej. Wiele spraw wójt załatwiał u siebie w domu. Wczesnym rankiem przybył do niego Karol Riedel⁴, który wg oświadczenia wójta chciał uzyskać informacje o warunkach przeniesienia zwłok żony na cmentarz, bowiem dotychczas spoczywała na miejscu rozstrzelania czyli nad potokiem Kamyckim na Zagrodach. W trakcie załatwiania sprawy Riedla, żona wójta poinformowała, że przyszedł w jakiejś sprawie Gałka Franciszek od Stąpora z Toporzyska.

Wspólnie udali się do budynku gospodarczego i kiedy tam przebywali zauważył przez okno, że na drodze stanęło niemieckie auto i żołnierze otoczyli wszystkie zabudowania, po chwili dojechał również samochód z działkiem.

Niemcy weszli do domu wójta i zaczęli przeprowadzać

rewizję. W części zabudowań mieszkał zięć Józefa Budy, Antoni Motor. U Motora było dwóch mieszkańców Zubrzycy Dolnej, którzy wracali z Bystrej od Pyrtka, byli to Eugeniusz Kubacka i Wendelin Kulawiak, (po wojnie wyjechał do ciotki do Ameryki). Na roli Wiertelowej Górnej znaleźli plecak niemiecki z amunicją, rękawicami i konserwą, (prawdopodobnie wypadł Niemcom kiedy uciekali motocyklem i mieli wypadek na moście u Smętka.) Z tym znaleziskiem wstąpili do Józefa Chorążego („Chorążiocka”) mieszkającego na roli Wiertelowej Górnej w Bystrej. Tu zostali poczęstowani wódką a ponieważ było już późno zostali na noc. Rano wyruszyli dalej, wstępując po drodze do Antoniego Motora-zięcia wójta. Tu zastali ich Niemcy, wyprowadzili i ustawili na drodze, gdzie już na rozstrzelanie zostali ustawieni: Karol Riedel, wójt Józef Buda, jego zięć Jan Pastwa i Franciszek Gałka z Toporzyska. Niezauważony przez Niemców w pierwszej chwili 16 letni syn Budy, Stefan i zięć Antoni Motor, skryli się w drewnitni, skąd po oderwaniu deski uciekli do pobliskiego potoku. Niemcy posłali za nimi serię z karabinu maszynowego ale udało im się zbiec do lasu.

Od ustawionych do rozstrzelania na drodze, oddalił się około 30 kroków, jeden z Własowców i kulką „dum- dum” strzelił do stojącego po prawej stronie wójta, Karola Riedla. Kula wyrwała część głowy Riedlowi, krew i roztraskany mózg oblał wójta. Własowiec doszedł do Budy, stanął za nim i strzelił drugi raz w pierś martwego Riedla. Znów się cofnął i tym razem wybrał na cel wójta Józefa Budę, zaczął weń mierzyć, ale dowodzący grupą Niemiec wezwał go do siebie. Udali się do domu wójta skąd wynieśli mapy katastralne. Po rosyjsku Ukrainiec zapytał co to jest? Buda odpowiedział po polsku, że są to mapy służące do załatwiania różnych spraw urzędowych. Okazało się, że wszystko dobrze rozumie, bo znał język polski, odpowiedział, „wy wszyscy jesteście bandytami i szpiegami”.

Dowodzący oberleitner nakazał odprowadzić wszystkich na plac ku tartakowi na Sołtystwo, gdzie już zebranych było około 50-60 zakładników. Na plac z zakładnikami doprowadzeni zostali wójt Józef Buda, jego zięć Jan Pastwa, i Franciszek Gałka z Toporzyska oraz dwaj Zubrzycanie: Eugeniusz Kubacka i Wendelin Kulawiak. Gałka został wnet zwolniony do domu. Zubrzycanie jako obywatele państwa Słowackiego zostali przywiązani do sanek, które musiał dostarczyć Jaromin i jakiś drugi mieszkaniec Sidziny i odtransportowani do Jordanowa, następnie pod eskortą starszego wiekiem Niemca byli przewożeni w kierunku granicy na Orawie, gdzie mieli być oddani pod sąd „hlinkowski”. Gdy przejeżdżali przez las udało im się uwolnić i zbiec.

Zabudowania Budy zostały podpalone. Służący zdążył jeszcze wyprowadzić z obory 2 krowy i jałówkę a ciele się spaliło. Niemcy wyprowadzili 2 świnię, które zastrzelili i załadowali na wóz. Zabrali też różne inne rzeczy z domu, które wywieźli.

Po wykonaniu egzekucji na drodze i zapaleniu domu wójta, oprawcy udali się dwoma autami w górę Sidziny dokańczając dalszego dzieła niszczenia.

Wśród stojących na placu byli wszyscy Kojsowie, Julian, Mieczysław, Sobinkowie Kazimierz, Tadeusz, Jurowaty, policjant

Musiał, już bez policyjnych dystynkcji, którego zabrano gdy jechał rowerem i wielu innych o których już zapomniano. Przez cały czas pilnujący zakładników Ukraińcy urągali im i ordynarnie naśmiewali się, każąc trzymać ręce podniesione do góry. Z zimna i wysiłku ręce mdlały i ktoś rzucił myśl, by zawołać na Wójtowicza, by podał gorzałkę, wiedzieli, że ma za oddaną krowę. Poczęstowanie ognistym napojem oprawców spowodowało, że skazańcy mogli opuścić ręce. Po zakończeniu dzieła niszczenia, w górnej części Sidziny, około godz. 16 przyjechał na plac dowódca karnej kompanii (oberleitner) z oprawcami. Oberleitner spytał „co zrobić z tymi bandytami? Do oficera SS podszedł Wiktor Sławiński, który znał dobrze język niemiecki i spełniał rolę tłumacza, ale przede wszystkim orędownika zakładników. Jak mógł tak prosił o uwolnienie niewinnych ludzi. Niemiec nie chciał go słuchać a kiedy ten klęczał przed oprawcą i błagał, był kopany i odpędzany. Sławiński nie ustępował. Oficer oświadczył, że ma zamiar wszystkich rozstrzelać za wczorajszy napad na ich samochód. Sławiński dyskutując z oprawcą zapytał „kto do kogo przyszedł. Czy Niemcy do Polski, którą okupują, czy Polacy do Niemców?. Czy my Polacy mamy prawo do życia i niepodległości państwowej?- nie otrzymał odpowiedzi. Usłyszał tylko, że AK to banda. Sławiński odpowiedział, że według prawa międzynarodowego to „polnische Wermacht” i to samo dotyczy partyzantów radzieckich, o ile dowodzi nimi oficer zawodowy. Wobec tych argumentów oficer SS stwierdził: „pomimo wszystko jestem zmuszony rozstrzelać czterech mężczyzn stojących z podniesionymi rękami pod płotem”. Na to Sławiński odpowiedział „i to jest wykluczone, gdyż między nimi znajduje się wójt gminy Józef Buda, który był lojalny w stosunku do władz okupacyjnych, tak samo jego zięć Jan Pastwa- sklepikarz”. Zdenerwowany Niemiec zapytał „a zatem kogo spośród was zakładników, należy rozstrzelać?” Nikogo – odpowiedział Sławiński. Proszę popatrzeć na zebranych, wśród nich widać brata zamordowanego Kojso wraz z czterema synami, dalej widać kilku inwalidów- żołnierzy z I wojny światowej, policjanta granatowego, który wam służy. A resztą prawie wszyscy starsi spośród zakładników to byli austriaccy żołnierze z I wojny światowej, którzy nie mają na sumieniu żadnych przewinień i żyją spokojnie. Tak samo młodzież czująca po polsku żyje uczciwie i pracuje na roli. W końcu zadał pytanie „Czy pan uważa, że tego rodzaju pospolite morderstwa, dokonywane na ludności cywilnej, hańbią mundur wojskowy? Sądzę, że tak, a resztą na pewno pan jeszcze do pieluszek siusiał, a ja walczyłem w mundurze austriackim (2 pułku ciężkiej artylerii w Krakowie) i zdobyłem 3 odznaczenia frontowe za ratowanie rannych kolegów. W końcu zdenerwowany odsłonił gołą pierś i głośno zapytał „Dlaczego pan nie strzela, pan myśli, że się boję śmierci. Nigdy! Każdy Polak to od urodzenia żołnierz”. W odpowiedzi oficer odjął od piersi Sławińskiego automat, poklepał go po ramieniu i powiedział „Sie haben recht, die Leute sollen Alle nach Hause gehenn” (Ma pan rację, wszyscy mogą odejść do domu). Wsiadł do samochodu i odjechał a na placu pozostało dwóch starszych żołnierzy, którzy po chwili również wsiedli na rowery i odjechali. Sławiński oznajmił po polsku zakładnikom, że są wolni a ci szybko rozeszli się do domów.

Jeden z ocalonych udawał się przez most na Ciśniawie, ale został zatrzymany przez stojącego tam Niemca. W pierwszej chwili zdenerwowało go to, lecz po chwili zrozumiał, że Niemiec ocalił mu życie, bo akurat za chwilę most wyleciał w powietrze. Potem stwierdził, że i wśród Niemców też byli ludzie.

Wielu uczestników tego wydarzenia nie pamiętało na przykład czy Ukraińcy zostali poczęstowani wódką i dlatego „trochę zmiękli”, kogo ze starszych osób uwolniono wcześniej, czy i jak długo stali tam Orawiaczy, ale każdy podkreślał odwagę i starania o uwolnienie zakładników, odpychanego, kopanego przez niemieckiego dowódcę, Wiktora Sławińskiego. Nie rozumieli prowadzonego po niemiecku dialogu, ale kiedy „po raz drugi się narodzili”, zrozumieli, że to głównie zasługa tego człowieka, który zmuszony został opuścić rodzinne strony i wraz z ok. 1400 wysiedlonymi ze swoich domostw osobami zamieszkał naszej gminie.

Około godziny 16 postrzelona została Jadwiga Oskarbska (ur. 16 stycznia 1880 roku w Hermanowicach koło Rzeszowa) emerytowana nauczycielka, córka Michała Oskarbskiego i Emilii Burzyńskiej, która mieszkała na roli Kornel Górnu u Jana Ciopaty nr domu 396. Niemcy chcieli dostać się do jej mieszkania, lecz było zamknięte, strzelili w drzwi za którymi stała Oskarbska. Została trafiona w brzuch. W skutek postrzału zmarła. Była to prawdopodobnie ostatnia ofiara pacyfikacji

Ostatecznym efektem, delikatnie mówiąc, „mało rozsądnego postąpienia” grupki „domowych partyzantów”, było spalenie 24 domów wraz zabudowaniami gospodarczymi i wyposażeniem, utrata inwentarza żywego, pozbawienie środków do życia i ogromna trauma.

W wyniku pacyfikacji w Sidzinie oprócz domu wójta Budy, uległy spaleni zabudowania:

Na roli Lipowej dom nr 350 właściciel Migas Franciszek

Na roli Krupowej: dom nr 367- Krupa Władysław, dom nr 360- Szczurek Alojzy, dom nr 161 - Łazarz Stanisław, dom nr 358 - Krupa Karol, dom nr 355- Staszczak Stanisław, dom nr 353- Migas Stanisław, dom nr 354- Tempka Józef, dom nr 359 - Tempka Franciszek, dom nr 351- Matulak Kazimierz, dom nr 361- Migas Wojciech

Na roli Makówka: dom nr 368 - Wyznarek Andrzej, dom nr 366 - Balak Ferdynand, dom nr 367 - Balak Edward, dom nr 296 - Lipa Ignacy, dom nr 344 - Stramek Jan, dom nr 343 - Stramek Antoni, dom nr 534 - Zawora Andrzej, dom nr 345 - Kostka Ignacy,

Na roli Mikowej: dom nr 451 - Kolaniak Stanisław, dom nr 338 - Krupa Ludwik, dom nr 339 - Maj Władysław, dom nr 303 - Ziemiański Paweł

W Bystrzej na roli Talapkowej spalone zostały zabudowania Sobinka Filipa

Na roli Majerzowej: dom nr 78 - Pietrasik Franciszek

Na roli Bachorzowej:- dom nr 109 - Dybczyk Franciszek, dom nr 112 - Ryś Józef, dom nr- Rączka Józef

Na roli Talapkowej Górnej - Filipa Sobinka.

Zwłoki zabitych przez Niemców Wojciecha i Władysława Kojas

Spalony przez Niemców w dniu 26 stycznia 1945 roku dom Filipa Sobinka z roli Talapkowej Górnej (ze zbiorów Jana Motora)

1 Grzegorz, Mściślaw Kurnatowski urodził się w Moskwie w dniu 5 października 1888 roku, pochodził z rodu szlacheckiego herbu „Łódzia”. Ojciec Lucjan matka Weronika ? Groffe. W dniu 7 września 1919 roku w Tiflisie na Kaukazie ożenił się z Margaretą Abowiane. Prawdopodobnie rodzina w czasie rozbiorów została zesłana w głąb Rosji. Oficer Wojska Polskiego, mieszkał w Łodzi. Brał udział w powstaniu warszawskim, po upadku którego przybył do Bystrzej Podhalańskiej i mieszkał u Kulki Stefana nr d. 7. Bezdzietny. 26 stycznia 1945 roku wraz z Stefanem Kulką został rozstrzelany wraz z gospodarzem na podwórku domu Kulki.

2 Wiktor Sławiński pochodził z Orłowej na Zaolziu, jako ochotnik przedostał się w 1939 roku z Czech do Polski, brał udział w kampanii wrześniowej. Po kapitulacji 6 dywizji pancernej uciekł z transportu jeńców i zamieszkał w Bystrzej. Pracował w tartaku Wojciecha Kojas i był bezpośrednim świadkiem zabójstwa Wojciecha i jego syna Władysława. Po wyzwoleniu przeniósł się na Śląsk.

3 Józef Buda został wybrany na wójta gminy zbiorczej, która powstała po reformie administracji państwowej w Polsce w 1934 roku. W skład gminy wchodziła Sidzina, Bystra, Toporzysko, Osielec, Wieprzec i Kojsoówka.

4 Karol Adolf Riedel- ur. 17.04.1911 r. w Katowicach- Brynowie. (podczas wojny był uznawany za volksdeutscha). 18 września 1934 roku zawarł związek małżeński z Anną Dryzak (ur. 08.09.1910 r. w Rykowie pow. Złoczów, wyzn. Greko- kat.). W Bystrzej zamieszkał już przed wojną pod nr 243 i 229, a podczas wojny w domu Zyda Kriigera prowadził sklep i bar dla Niemców. Pod koniec wojny włączył się w ruch oporu i należał do Oddziału partyzanckiego „Helm”. Anna Riedlowa została schwytaana wraz z córką Krystyną (ur.17.02.1941, miała 3,5 roku gdy Niemcy zastrzelili matkę), po pacyfikacji Malinów i po przesłuchaniu została rozstrzelana w dniu 16.10.1944 r. nad potokiem Kamyczko koło budynku Grenschutzu na Bińkowiec (obecnie dom wczasów dziecięcych). W dniu 26 lutego 1948 roku ekshumowana (wraz z Rosjaninem, którego zwłoki wywieziono z Sidziny). Pogrzeb odbył się w niedzielę 29 lutego 1948 roku. Została pochowana koło męża na cmentarzu w Sidzinie. Córka Krystyna w 1964 roku wyszła za mąż za Waldemara Jarosza z Zabrze.